

Kultuuriseltside suhtelise rohkuse kohta 1921. a. Tartus ja mujal saame ülevaate „Haridus Eestis“ lk. 261 oleva tabeli põhjal, mille andmed küll eelmisest tabelist veidi lahkuminevad.

	Tartu	Kokk linnad kokku	Tartu %	Kogu Vaba- riigis	Tartu %
Haridusseltsid	3	23	13,0	174	1,7
Raamatukogu-s.	2	3	66,6	95	2,1
Lugemisringid	—	—	—	12	—
Laulu-mängu-näitekunsti-s. . .	11	34	32,4	83	13,25
Noorsoo-s.	6	13	46,1	46	13,0
Muud hariduslikud s.	5	24	20,8	27	18,5
Kokku	27	97	27,8	437	6,1

Seega asuks Tartus 1921. a. enam kui $\frac{1}{4}$ (27,8%) kõigi linnade ja 6,1% kogu Vabariigi kultuuriseltsidest. Üldine pilt muutuks aga veel palju Tartu kasuks, kui arvesse võtta ka Ülikooli juures asuvaid seltsi, mis tõstaksid Tartu linnade arvu umb. 2-kordseks.

Huvitav oleks võrrelda veel seltside ja seltsiliikmete suhtelist rohkust rahvaarvuga. Kahjuks on olemasolevad statistilised andmed selleks puudulikud. Võime siin esitada Tartu kultuuriseltside liikmete arvu ainult 1921. a. kohta.

Nimelt jagunesid tabelis lk. 674 esitatud 32 seltsi liikmete arvu järele järgmiselt :

Seltside suurus 1921. a. Etendue des sociétés en 1921	Seltside arv Nombre des sociétés	Liikmete arv Nombre des membres
Kuni 10 liiget Jusqu'à 10 membres	2	14
10—25 "	5	102
26—50 "	10	409
51—75 "	4	249
101—150 "	3	407
üle 200 " au-dessus de	7	2508
Teadmata Inconnue	31 1	3689 —
Kokku Total	32	3689

Keskmiselt tuleb iga seltsi kohta seega $3689:31 = 119$ liiget, missugusest arvust esineb nii üles- kui allapoole tugevaid kõikumisi. Alade järele jagunesid need 3689 liiget järgmiselt (klambrites vastavate seltside arv): haridusseltsid (4)—275, raamatukogu-s. (1)—40, laulu- ja muusika-s. (5)—224, kunsti- ja näites. (4)—362, noorsoo-s. (5)—659, naisseltsid (2)—503, kirjanduse-, teaduse-, muuseumi-s. (6)—1144, keelteõppimise-s. (2)—290 ja rahvuslikud s. (2)—192 liiget. Absoluutselt kõige suuremad on liikmete arvu poolest seega kirjanduse-, kunsti- ja muuseumi-seltsid, neile järgnevad noorsoo- ja siis naisseltsid. Suhteliselt liikmeterikkamad on naisseltsid, keskmiselt 251,5 liikmega, siis kirjanduse- jne. seltsid keskmiselt 190,6 liikmega. — Et seltsi tegevus ei tugene mitte üksnes liikmete arvule, vaid ka majanduslikule jõukusele, esitatakse siin seltside varanduste ülevaade 1921. a. eelmainitud 31 seltsi kohta. Neist oli 1 selts ilma mingi varanduseta, kuna 2 kohta puuduvad teated. Järelejäänud 28 seltsil olid järgmised varandused :